

ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СЕГМЕНТАЦІЇ РИНКУ ПРАЦІ КІРОВОГРАДСЬКОГО РЕГІОНУ

Останніми роками у центрі уваги вітчизняних підприємств більшою мірою опинились питання зростання прибутку, пошуку джерел фінансування, залучення інвестицій, відставивши на другий план матеріальну та соціальну захищеність людини – творця нових ідей, технологій, конкурентоспроможних продуктів. Таку ситуацію, що склалася, не можна визнати правомірною, адже вона руйнує мотиви працівників до нововведень, прояв інноваційної активності. Як результат, маємо занепад інноваційної діяльності, недосконалу структуру зайнятості, нереалізованість творчого потенціалу багатьох кваліфікованих робітників і фахівців, які намагаються знайти на ринку праці можливості прикладання знань та творчих зусиль. Сегмент таких інноваційно налаштованих працівників на національному та регіональних ринках праці формується занадто повільно, оскільки цьому не сприяють реальні можливості у сфері зайнятості. Виходячи з таких позицій, тема дослідження є актуальною для сьогодення України та її регіонів.

Проблеми регулювання ринку праці на етапі інноваційного розвитку дотепер знаходяться у колі наукових інтересів як вітчизняних, так і зарубіжних учених. Зокрема, розробці практичних важелів регулювання ринку праці присвячені наукові праці українських учених: В.В. Близнюк, В.Я. Брича, О.А. Грішної, А.М. Колота, Л.С. Лісогор, І.Л. Петрової, В.М. Петюха, У.Я. Садової, Л.К. Семів, М.В. Семикіної та ін. Водночас, окремі аспекти впливу процесу сегментації на виробничу сферу в умовах інноваційних змін залишаються недостатньо висвітленими.

Ефективність процесу нововведень на сегментованому ринку праці залежить як від правильного вибору засад інноваційної політики, так і від розробки форм та методів організації інноваційної діяльності. Варто наголосити, що саме для Кіровоградського регіону вектором інноваційного розвитку є підвищення інноваційних стандартів у виробничій діяльності. Проте інноваційна активність підприємств області є низькою і демонструє стійку тенденцію подальшого зниження (рис. 1). Упродовж 2000-2010 рр. частка підприємств, що займалися інноваціями, скоротилася на 5,7%.

Оцінюючи питому вагу реалізованої інноваційної продукції в загальному обсязі промислової чітко простежується тенденція її зростання у 2010 р. на 4% порівняно з 2000 р., однак цей показник (5,2%) є у 2,5 раза нижчим, ніж у 2006 р.(13%) [1].

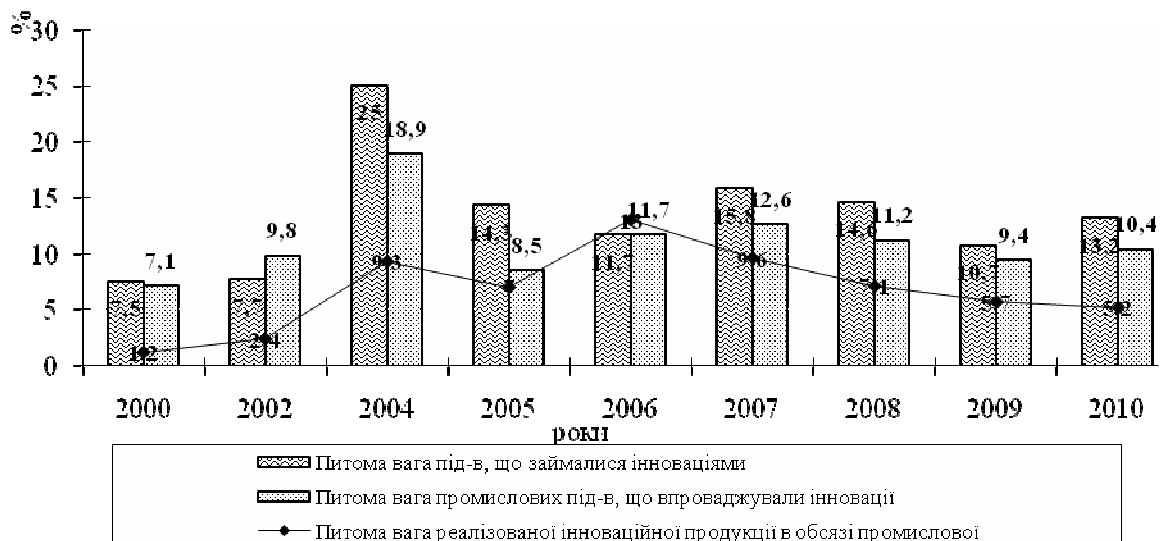

Рис. 1 Динаміка кількості підприємств, що впроваджували інновації, та питома вага їх у загальній кількості промислових підприємств у Кіровоградському регіоні.

Примітка. Розроблено автором за джерелом [1].

Наведені дані дозволяють виокремити головні перешкоди інноваційної активності підприємств Кіровоградського регіону: великі витрати на розробку і впровадження нових видів продукції, та устаткування; відсутність інформації про ринок збуту нової продукції; високі ставки кредитування інноваційних розробок; фізичний знос наявних основних фондів, придбаних понад 6-10 років, що використовуються за науковим, виробничим призначенням, а також у навчальному процесі (машини, устаткування, вимірювальні, регулюючі прилади, лабораторне устаткування, оргтехніка); відсутність механізму впровадження дослідно-конструкторських розробок у практичну діяльність значної частки підприємств; відсутність технологічної інформації, яка б супроводжувала розробки інноваційного типу, що в свою чергу, впливає на науково-інтелектуальний потенціал області, який слабо інтегрований у виробничу і невиробничу сфери.

Зазначені тенденції ми пояснюємо тим, що стрімке зниження інноваційної активності підприємств викликане обмеженістю їх платоспроможного попиту на інновації та відсутністю дієвих стимулів до інноваційної діяльності. Попит промислових підприємств регіону на

інновації мають обмежений обсяг та невисоку якість, враховуючи характер ліценцій, що закуповуються підприємствами. Збереження цих тенденцій може призвести до поглиблення проблеми технологічного відставання не тільки української промисловості на регіональному та національному рівнях, а й господарської діяльності взагалі.

Виходячи із зазначеного, доцільно на регіональному рівні сформувати таку систему взаємодії між наукою, промисловістю і суспільством, за якою інновації слугували б базою розвитку людини, економіки, суспільства, а нові досягнення, у свою чергу, відкривали додаткові можливості для залучення працівників до прояву інноваційної активності, науково-технічної творчості. При цьому, зростання частки капіталовкладень в інноваційні технології уможливить заощадження робочої сили, дасть змогу підвищувати технологічну гнучкість виробництва, поліпшувати умови та безпеку праці, сприятиме подоланню дефіциту робочої сили зі спеціальною освітою. Тому ефективність процесу нововведень на регіональному ринку праці залежить як від правильного вибору засад інноваційної політики, так і від розробки форм і методів організації інноваційних процесів в регіоні.

Література

1. Наука та інновації в Кіровоградській області [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://www.kirstat.kr.ua/stat_inf_rik_nauka.htm

Нагорский Ю.А., к.э.н., доцент
Университет экономики и управления, г.Симферополь

СУЩНОСТЬ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ОРГАНИЗАЦИОННО-МОТИВАЦИОННОГО МЕХАНИЗМА ПРЕДПРИЯТИЯ

Предприятие является основным звеном народного хозяйства. Его правомерно считают «наиболее устойчивым институтом современного общества» [1, с. 151]. Решение вопросов, связанных с созданием эффективного организационно-мотивационного механизма, наиболее актуальным является для промышленных предприятий, тем более крупных. Таковыми в нашей стране являются, предприятия машиностроительной, судостроительной, металлургической, приборостроительной отраслей. Не менее актуальна данная проблема для предприятий других отраслей промышленности, то есть всех тех, которые